

Srednja šola za storitvene dejavnosti in logistiko

POPULARNOST ROČNO IZDELANEGA NAKITA

Raziskovalna naloga

Avtorici:

Samanta ZORKO, 3. A1

Mojca POTOČNIK, 3. A1

Mentorica:

Mateja LOGAR, univ. dipl. inž. tet.

Mestna občina Celje, Mladi za Celje

Celje, 2021/2022

Šolski center Celje
Srednja šola za storitvene dejavnosti in logistiko

POPULARNOST ROČNO IZDELANEGA NAKITA

Avtorici:

Samanta ZORKO, 3. A1

Mojca POTOČNIK, 3. A1

Mentorica:

Mateja LOGAR, univ. dipl. inž. tet.

Mestna občina Celje,
Mladi za Celje, 2021/2022

POVZETEK

Raziskovalna naloga z naslovom Popularnost ročno izdelanega nakita je nastala z namenom, da mlade v svoji okolici seznanimo z zlatarstvom in zlatarskim delom.

V teoretičnem delu sva raziskali zgodovino zlatarstva. Obiskali sva Zlatarno Celje, kjer sva si ogledali proizvodnjo. Natančno sva spoznali lastnosti srebra in medenine, iz katerih sva izdelali nakit. Pri raziskovanju sva uporabljali različne metode dela. Izdelali sva dva obeska in uhan. V zlatarni sva opravili intervju z zlatarskim mojstrom g. Mojmirjem Pohorcem. S pomočjo ankete sva izvedeli veliko o navadah ljudi, in sicer kateri nakit kupujejo in katerega podarjajo.

Z dobljenimi rezultati ankete, intervjuja in izdelkov sva potrdili oziroma ovrgli hipoteze.

Ključne besede: zlatarstvo, nakit, bižuterija, srebro, medenina, veselje.

ABSTRACT

Our research, titled Popularity of Handmade Jewellery, came to be with a purpose to familiarise the youth with their local goldsmith's trade and jewellery making.

We researched the history of goldsmith's trade in the theoretical part. We visited Zlatarna Celje, where we watched the production of jewellery. We researched the characteristics of silver and brass and used them to make jewellery. While researching, we used different methods of jewellery making. We created two pendants and a pair of earrings. We also did an interview with a goldsmith. We found out a lot about what kind of jewellery people buy and gift with the help of a survey.

Having the results of the survey, we either confirmed or denied our hypothesis.

Key words: Goldsmith's trade, jewellery, junk jewellery, silver, brass, universe.

KAZALO VSEBINE

POVZETEK	1
1 UVOD.....	5
1.1 NAMEN	6
1.2 POTEK RAZISKOVALNEGA DELA	7
2 TEORETIČNI DEL	8
2.1 ZLATARSTVO	8
2.2 POKLIC ZLATAR	8
2.3 ZGODOVINA ZLATARSTVA	9
2.4 MEDENINA	9
2.5 SREBRO	10
2.6 VESOLJE	11
3 RAZISKOVALNI DEL	11
3.1 METODOLOGIJA DELA	12
3.2 IZDELAVA NAKITA - POSTOPEK	13
4 INTERVJU	19
5 ANALIZA ANKETE	21
6 ZAKLJUČEK	41
7 VIRI IN LITERATURA.....	43
8 PRILOGA.....	45

KAZALO GRAFOV

Grafikon 1: Ali nakit vedno kupite v zlatarni ?	21
Grafikon 2: Ali vam je pomembna cena nakita?	22
Grafikon 3: Kje kupujete nakit?	23
Grafikon 4: Kaj vam je pri nakitu pomembno?	24
Grafikon 5: Katere kvalitete bi predpisali zlatarsko izdelanemu nakitu?	25
Grafikon 6: Katere kvalitete bi predpisali bižuteriji?	26
Grafikon 7: Ali menite, da je poklic zlatar med izumrlimi poklici?	27
Grafikon 8: Ali sami izdelujete nakit?	28
Grafikon 9: Ali vas izdelava nakita osrečuje?	29
Grafikon 10: Od koga ste dobili vaš prvi nakit?	30
Grafikon 11: Kateri je bil vaš prvi nakit?	31
Grafikon 12: Kateri nakit največkrat prejmete?	32
Grafikon 13: Kateri nakit najraje nosite?	33
Grafikon 14: Kateri izdelek bi kupili?	34
Grafikon 15: Koliko bi ocenili vrednost izdelka 1?	35
Grafikon 16: Koliko bi ocenili vrednost izdelka 2?	36
Grafikon 17: Koliko bi ocenili vrednost izdelka 3?	37
Grafikon 18: Spol	38
Grafikon 19: Starost	39

KAZALO SLIK

Slika 1: Izdelek	5
Slika 2: Zvezdno nebo	13
Slika 3: Sonce	13
Slika 4: Luna.....	14
Slika 5: Skica izdelka 1	15
Slika 6: Skica izdelka 2	15
Slika 7: Skica izdelka 3	16
Slika 8: Začetek izdelave.....	16
Slika 9: Žaganje	17
Slika 10: Piljenje.....	17
Slika 11: Končni izdelek 1	18
Slika 12: Končni izdelek 2	18
Slika 13: Končni izdelek 3	19

1 UVOD

Živiva v okolici Celja, kjer zlatarska zgodovina sega v čas pred antiko, pred začetek bronaste in železne dobe, ko so izdelovali nakit iz zlata in srebra, ki so ga našli v naravi.

Sva dijakinji Šolskega centra Celje, ki je dolga leta izobraževal za poklic zlatar. Rednega vpisa žal sedaj ni več. Z raziskovalno nalogo sva želeli ponovno vzbuditi veselje za poklic zlatar, prav tako pa naju je za izdelavo raziskovalne naloge navdušilo zanimanje za zlatarstvo in nakit na splošno. Odločili sva se, da preizkusiva svoje ročne spretnosti in izdelava svoj nakit na temo Vesolje.

Človeštvo že od samega začetka opazuje nebo in vesolje. Vesolje buri človeško domišljijo in z razvojem znanosti ga vedno bolj spoznavamo in razumemo. Odločili sva se, da je najino idejno izhodišče vesolje in planeti, ki jih lahko opazujemo s prostim očesom. Sva popolni začetnici v zlatarskih tehnikah, vendar pa naju zanima, kako in koliko časa, vztrajnosti je potrebno, da nastanejo modni uhani ali obesek.

Izvedli bova tudi anketo, ki nama bo pomagala odgovoriti na vprašanja in potrditi oziroma ovreči hipoteze. Preko nje bova dosegle mlade v svoji okolici in jim vzbudile zanimanje za poklic.

Svoje izdelke bova poslikali in s tem spoznali tudi modno fotografijo.

Slika 1: Izdelek

Vir: Lastna fotografija

1.1 NAMEN

Namen najine raziskovalne naloge:

- ugotoviti, kakšna je vloga zlatarstva danes,
- primerjati pomembnost ročno izdelanega nakita med ljudmi različnih starostnih skupin,
- izdelati svoj idejni nakit,
- ozavestiti mlade ljudi o poklicu zlatarja in zlatarstvu.

V najini raziskovalni nalogi si postavljava ključna vprašanja:

- Ali bo poklic zlatar res izumrl?
- Kje ljudje raje kupujejo nakit?
- Ali ima ročno izdelan nakit večjo vrednost kot bižuterija?
- Ali nama bo uspelo izdelati svoj nakit in kako nama bo šlo?
- Kateri so postopki izdelave nakita?

Postavljene hipoteze:

- Ljudje raje kupujejo bižuterijo kot nakit iz zlatarne.
- Čez nekaj let bo poklic zlatar izumrl.
- Izdelava ročno izdelanega nakita nama bo povzročala precej težav.

1.2 POTEK RAZISKOVALNEGA DELA

V teoretičnem delu sva:

- raziskali zgodovino zlatarstva,
- raziskali, kaj se z zlatarstvom dogaja danes,
- predstavili medenino in srebro,
- predstavili temo Vesolje.

V raziskovalnem delu sva:

- izdelali svoj nakit,
- opazovali in analizirali potek izdelave nakita,
- anketirali mladostnike,
- anketirali odrasle,
- analizirali rezultate ankete,
- intervjuvali zlatarskega mojstra.

V zaključku sva:

- Povzeli ugotovitve, potrdili oziroma ovrgli najine hipoteze in podali končno misel oziroma sklep.

2 TEORETIČNI DEL

2.1 ZLATARSTVO

Zlatarstvo je umetnost, ki zajema ustvarjanje predmetov, okraskov in dodatkov iz zlata, srebra, kovin in njihovih zlitin. Umeščeno je v disciplino plastične umetnosti, saj oblikuje kovine tako, da dobijo namišljeno obliko.¹ Najpogostejši izdelki, ki jih najdemo v zlatarstvu, so uhani, zapestnice, verižice in uhani.²

2.2 POKLIC ZLATAR

Zlatarjevo delo je izdelovanje nakita in izdelkov iz kovin, oblikovanje nakita z vsemi funkcijskimi deli, popravilo nakita iz kovin, graviranje, oblikovanje s kladivi in vtiskali itd. To dosežejo z različnimi tehnikami v zlatarstvu in vsaka ima pri izdelavi različno, svojo funkcijo. Delo zlatarja pa je tudi popravljanje in vzdrževanje nakita, prodaja in svetovanje kupcem.³

Zlatar potrebuje za svoje delo veliko domišljije, čuta za estetiko in oblikovanje. Svoje znanje mora ves čas izpopolnjevati ter spremljati modne smernice pri oblikovanju. Delo zahteva natančnost, ustvarjalnost in vztrajnost. Zlatar dela v zaprtih prostorih, ki morajo biti dobro osvetljeni in zračeni. Dela v sedečem položaju, kar je zelo obremenjujoče za hrbtenico.⁴

¹ Povzeto po: <https://sl.nsp-ie.org/orfebreria-17>, dostop 23. 01. 2022.

² Povzeto po: <https://www.zaposlitev.info/kariera/zlatar-opis-poklica-in-aktualna-delovna-mesta/>, dostop 08. 01. 2022.

³ Povzeto po: https://www.ess.gov.si/ncips/cips/opisi_poklicev/opis_poklica?Kljuc=1847&Filter, dostop 08. 01. 2022.

⁴ Povzeto po: <https://www.mojaobcina.si/brezovica/novice/zlatarstvo--natancen-poklic-ki-zahteva-veliko-potrpezljivosti-in-znanja.html>, dostop 05. 01. 2022.

2.3 ZGODOVINA ZLATARSTVA

Zlatarstvo je ena najstarejših obrti in umetnosti. Večkrat se sprašujemo, kje je meja med obrtjo in umetnostjo. Ljudi že tisočletja navdušujejo izdelki izpod prstov mojstrov. Zgodovina zlatarstva sega že v antični svet, ko so izdelovali nakit iz samorodnega zlata, še pred začetkom bronaste in železne dobe.

V najini raziskovalni nalogi bova pozornost namenili zlatarski obrti v Celju, ki je znana po dolgi in bogati tradiciji.

Nekje v sredini 15. stoletja se je zlatarska obrt v Celju prvič pojavila v arhivskih dokumentih kot obrtna dejavnost. Na prelomu iz 19. v 20. stoletje so ugodne pogoje za zlatarsko obrt izkoristili priseljeni italijanski zlatarji. Najuspešnejši rod je bil Pacciaffov, ki je zasnoval družinsko podjetje. Leta 1921 sta brata Knez v Gosposki ulici odprla svojo zlatarsko delavnico in kmalu začela skupno kovati s članom roda Pacciaffov. V letu 1950 je več nacionaliziranih podjetij dobilo naziv Zlatarna Celje. Iz tega je kasneje zraslo podjetje Zlatarna Celje, kot eden največjih proizvajalcev nakita v Evropi. Leta 1968 se je Zlatarna Celje prestavila v prostore na Kersnikovi ulici 19 v Celju, kjer je še danes. Prvič je presegla mejo milijon dolarjev leta 1974 pri izvozu v večje države, kot so npr. Nemčija, Avstrija, Italija, ZDA. Zlatarna Celje se je v preteklosti predstavila na eni izmed največjih zlatarskih razstav na svetu, in sicer v New Yorku. Prepoznavna je postala po sodelovanju z organizacijo Mednarodnih zlatarskih delavnic.

Na šolskem centru Celje je bilo včasih mogoče pridobiti izobrazbo za poklic zlatarke in zlatarja, a rednega vpisa že več let ni. Trenutno šola sploh ne obstaja. Včasih je bila v Celju poklicna zlatarska šola. Danes se je potrebno najprej izšolati za drug poklic, nato pa lahko ob delu opraviš dodatna izobraževanja za poklic zlatarja. V okviru obrtne zbornice lahko opraviš mojstrski izpit. S tem dobiš peto stopnjo izobrazbe in lahko nadaljuješ študij.⁵

2.4 MEDENINA

⁵Povzeto po: <https://zlatarnacelje.com/si/zgodovina-zlatarstva>, dostop 16. 01. 2022.

Medenina je zlitina bakra in cinka. Baker je težka kovina rdeče barve in dobro prevaja toploto in elektriko. Cink, ki je srebrno sive barve, prištevamo med težke kovine.

Poleg bakra in cinka vsebuje še svinec, ki je kovinsko sive barve in da zlitini boljšo razteznost. Svinec je mehka, strupena in šibka kovina, ki je strupena za človeka, saj lahko povzroči resne okvare možganov in ledvic ter nazadnje smrt.

Medenina je material, ki je dobro odporen proti koroziji. Medenino lahko uporabljamo vsestransko kot na primer za nakit, posode, skulpture, za dele pohištva, hišno dekoracijo itd. Najdemo jo pri električni opremi, vijakih, oknih, medaljah, tehnični opremi, ventilih, glasbilih... Zaradi številnih ugodnih lastnosti, kot so nizko tališče, električna in toplotna prevodnost, možnost obdelave, se pogosto uporablja v različnih industrijah. Posebna lastnost medenine je tudi njena rumenkasta barva, podobna svetlo zlati. Najdemo tudi rdečo, srebrno belo medenino in še mnogo več različnih barv zlitin medenine.

Poznamo več glavnih tipov medenin: Alfa medenina, Alfa-Beta medenina in Beta medenina.⁶

2.5 SREBRO

Srebro je mehka, bela in svetlikajoča se plemenita kovina, znana po najvišji električni in toplotni prevodnosti in hkrati tudi najvišji obstojnosti izmed vseh znanih kovin. Izredno dobro se polira in je enostavna za obdelavo.⁷ Poznamo zlitine srebra, s katerimi dosežemo večjo trdnost in je po navadi obstojnejša. Ena izmed teh je "Sterling Silver", ki se največkrat uporablja za nakit in ornamente. Srebro je zelo uporabno.⁸ Najdemo ga v elektrotehniki (elektronske naprave), prevodnikih, nakitu, v gospodinjstvu (krožniki, pladnji...), v obliki kovancev, najdemo ga tudi v zobozdravstvu, medicini (medicinsko orodje), gradbeni industriji in na mnogih drugih področjih. Srebro se pridobiva kot stranski produkt pri izkopu bakra, cinka in svinca.⁹

Industrija nakita je eden najpomembnejših potrošnikov srebra. Pri izdelavi nakita se namreč uvršča med najbolj uporabljene in poceni kovine. Ker je čisto nelegirano srebro za izdelavo nakita premehko, ga mešajo z drugimi kovinami, in sicer največkrat z bakrom. Srebro ni dovolj trpežno, da bi ga nosili vsakodnevno, saj se zlahka opraska. Pogost pojav je potemnitev ali počrnitev. To se da preprečiti z ustrezno obdelavo. Mogoče ga je očistiti z

⁶ Povzeto po: <http://www.belta.si/medenina>, dostop 21. 01. 2022.

⁷ Povzeto po: <https://elementum.si/srebro/>, dostop 21. 01. 2022.

⁸ Povzeto po: <http://www.925srebrnina.com/o-srebru.html>, dostop 21. 01. 2022.

⁹ Povzeto po: <https://www.moro.si/plemenite-kovine/srebro/>, dostop 21. 01. 2022.

izdelki za čiščenje srebra (ultrazvočni čistilec), doma pa ga očistimo s sodo, kisom in podrgnemo z zobno krtačko.¹⁰

2.6 VESOLJE

Vesolje je vse. Je ogromen prostor okoli nas. Staro je približno 13,7 milijarde let in naj bi nastalo z velikim pokom, ko so se pojavili čas, prostor in energija. Ta teorija o nastanku je vodilna in imenujemo jo Big Bang.¹¹ Po tej teoriji naj bi se vesolje začelo kot majhna, gosta točka in se od tam širila in se širi še danes. Znanstveniki lahko opazujejo vesolje na več različnih načinov (pošiljanje vesoljskega plovila, observatoriji s teleskopi itd.). Poznamo veliko nebesnih teles. Ti so: asteroidi, črne luknje, kometi, planeti, mali planeti, meglice, ozvezdja, zvezde, zvezdni sistemi...¹²

"Vesolje je dih umetnosti." je dejal Frank Lloyd Wright.¹³

3 RAZISKOVALNI DEL

¹⁰ Povzeto po: <https://nakit-eshop.si/content/15-srebro>, dostop 21. 01. 2022.

¹¹ Povzeto po: <https://eucbeniki.sio.si/fizika8/147/index.html>, dostop 23. 01. 2022.

¹² Povzeto po: <http://www.andros.si/vesolje/vesolje.html>, dostop 23. 01. 2022.

¹³ Povzeto po: https://www.kresnik.eu/misli-o-vesolju_clanek_1512.html, dostop 24. 01. 2022.

3.1 METODOLOGIJA DELA

Pri najini raziskovalni nalogi je v teoretičnem delu uporabljena metoda zbiranja elektronskih virov, manj pa je uporabljena metoda prebiranja strokovne literature in člankov. Najini viri v tem delu raziskovalne naloge so sekundarni, kar pomeni, da je podatke pridobil že nekdo drug. Uporabljene metode so:

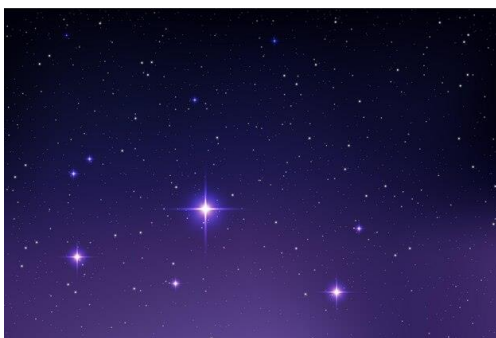
- deskripcija - opisovanje posameznih pojmov,
- kompilacija - metoda uporabe izpiskov in citatov,
- analitična metoda - razčlenjevanje na posamezne dele.

Za raziskovalni del naloge sva izdelali anketni vprašalnik. Anketa je sestavljena iz 19 vprašanj mešanih tipov. Po elektronski pošti sva poslali anketo vsem dijakom naše šole in profesorjem, posamezno pa tudi vsem bližnjim. Odgovori so nama pomagali pri tem, da sva lahko ovrgli oziroma potrdili hipoteze. Prav tako sva izvedli intervju z zlatarskim mojstrom, ki nama je podal veliko novega znanja o zlatarstvu in nakitu na splošno.

3.2 IZDELAVA NAKITA - POSTOPEK

Najina izhodiščna tema za izdelan nakit je Vesolje. Izbrali sva sonce, luno in zvezde, ki sva jih vpletli v svoj nakit.

Zvezde so plinske krogle. So večja ali manjša sonca v vesolju. Oddajajo lastno svetlobo. Zvezd nikoli ne moremo prešteti, saj jih je tako veliko. Zbrane so v posebne skupine zvezd, ki jim rečemo ozvezdja. Zvezd podnevi na nebu ne vidimo, saj jih Sonce s svojo močno svetlobo popolnoma presije oziroma osenči vse druge zvezde.¹⁴

Slika 2: Zvezdno nebo

Vir: <https://www.freepik.com/vectors/stars>

Sonce je zvezda v vesolju. Je velika in zelo vroča krogla, ki je zgrajena iz žarečih plinov. Je nam najbližja zvezda in edina zvezda v našem osončju. Je 100-krat večje od Zemlje. Je tudi središče našega osončja. Sonce je za nas zelo pomembno in brez njega življenja na Zemlji ne bi bilo.¹⁵

Slika 3: Sonce

Vir: <https://www.bhphotovideo.com/explora/outdoors/features>

¹⁴ Povzeto po: <https://astronomskipojavi.splet.arnes.si/zvezde/>, dostop 26. 01. 2022.

¹⁵ Povzeto po: <http://www2.arnes.si/~oskrpo1s/HTML/FIZIKA/9.R/vesolje/devetplanetov/sonce.html>, dostop 26. 01. 2022.

Luna je vesoljsko telo, v obliki kroga in je 4-krat manjša od Zemlje. Je Zemlji najbližje telo in jo spremlja na poti okoli Sonca. Je Zemljin edini naravni satelit. Luna nima svoje svetlobe in jo vidimo zaradi Sonca, ki jo osvetljuje. Luna spreminja svoj videz. Različnim videzom Lune pa rečemo lunine mene. Poznamo 4 osnovne mene, in sicer mlaj (prazna luna), prvi krajec, ščip (polna luna) in zadnji krajec.¹⁶

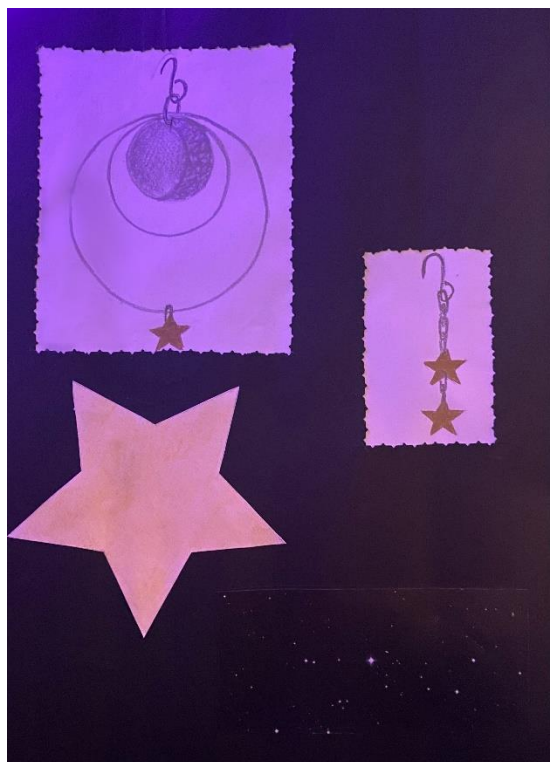

Slika 4: Luna

Vir: <https://www.space.com/55-earths-moon-formation>

Pred začetkom izdelave si je vsaka zamislila svoj izdelek in napravila idejno skico. Inspiracijo za nakit sva dobili preko spletnih strani, najina kreativnost in domišljija pa je dala nakitu končni pečat. Narisali sva več skic. Na koncu sva se odločili za izdelavo uhanov in obeska. Sledila je izdelava tehnične skice z natančnejšimi podatki. Narisali sva tudi izdelek v naravni velikosti.

¹⁶ Povzeto po: <https://eucbeniki.sio.si/nit4/1306/index.html>, dostop 26. 01. 2022.

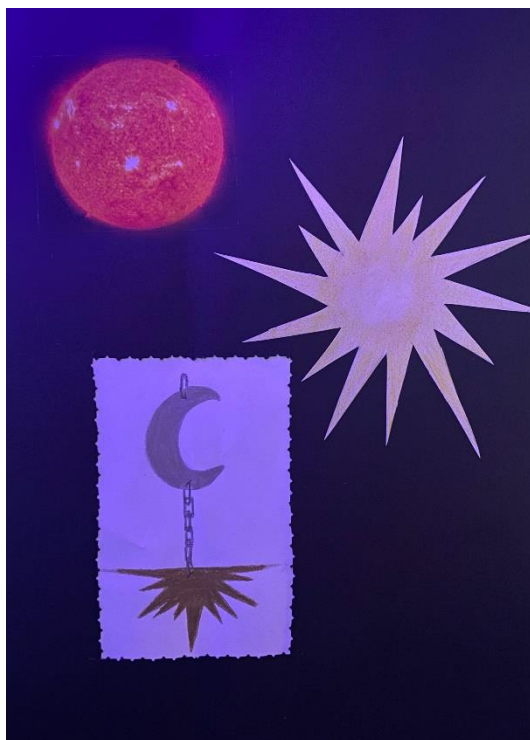
Slika 5: Skica izdelka 1

Vir: Lastna fotografija

Slika 6: Skica izdelka 2

Vir: Lastna fotografija

Slika 7: Skica izdelka 3

Vir: Lastna fotografija

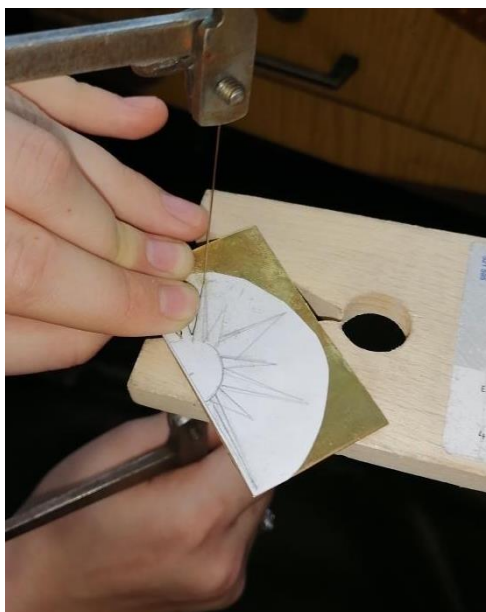
Nato sva se lotili izdelave.

Izdelek, ki sva ga narisali na papir, sva prilepili na kovinsko ploščico in začeli z žaganjem. Uporabili sva žagico za ročno žaganje kovine, ki nama je povzročala nekaj težav med žaganjem, saj so se tanka rezila žage zelo hitro prelomila. Predvidevava, da je to povzročilo pomanjkanje izkušenj, saj sva s časom napredovali.

Slika 8: Začetek izdelave

Vir: Lastna fotografija

Slika 9: Žaganje

Vir: Lastna fotografija

Sledilo je piljenje s pilo, s katero sva popilili ostre robove in dali končno obliko izdelku. Potrebno je bilo še brušenje s finim smirkovim papirjem, da sva dosegli večjo gladkost izdelka.

Slika 10: Piljenje

Vir: Lastna fotografija

Na koncu sva izdelek še polirali z volneno polstjo in polirno pasto. Delo je bilo dolgotrajno in je zahtevalo veliko potrpljenja.

Slika 11: Končni izdelek 1

Vir: Lastna fotografija

Slika 12: Končni izdelek 2

Vir: Lastna fotografija

Slika 13: Končni izdelek 3

Vir: Lasten izdelek

4 INTERVJU

Za intervju sva se odpravili v Zlatarno Celje, kjer naju je pričakal tehnični vodja, univ. dipl. ing. strojništva, gospod Mojmir Poharc. Najprej naju je popeljal v sejno sobo, kjer nama je na kratko predstavil zgodovino zlatarstva. Tukaj smo tudi opravili intervju.

V Zlatarni Celje dela že 38 let, zato ima veliko znanja, ki ga je delil z nama. Popeljal naju je po proizvodnji, kjer sva si ogledali postopke izdelave. Najprej smo se odpravili v prostore, kjer sva videli različne stroje, ki jih uporabljajo za izdelavo. Nekateri so bili precej stari. Videli sva, kako izdelajo voščene modelčke za nakit. Obiskali smo prostor, v katerem se zbirajo delčki kovih in jih tam tudi ponovno pretopijo. Izmed bolj zanimivih prostorov so bili tisti, v katerih so ročno obdelovali že delno izdelan nakit iz kovin. 30% proizvodnje je strojno izdelan nakit, 70% pa ročno. Videli sva ročno vstavljanje kamenčkov, sestavljanje verig in mnogo drugih zanimivih ročnih tehnik. Na koncu pa sva si še ogledali izdelavo 3D idejne slike na računalniku in napredne 3D printerje. Ogled smo zaključili v sejni sobi, kjer sva si pozorno ogledali njihovo razstavo nakita.

1. Zakaj ste se odločili za poklic zlatarstva?

Nisem se odločil za poklic zlatarstva, ampak sem diplomirani inženir strojništva in me je pot zanesla v zlatarno, kjer sem najprej delal na pripravi proizvodnje.

2. Ali mislite da bo poklic zlatarstva izumrl?

Ne, poklic zlatarstva ne bo izumrel, ker so ljudje že od nekdaj nagnjeni k izdelavi nakita. To lahko vidimo že na primer pri plemenih v Afriki, ki so nakit izdelovali iz kosti in živalske kože. Poklic do ostal, se pa bo preoblikoval.

3. Menite, da ljudje raje kupujejo cenejši nakit?

Odvisno od finančne zmožnosti. Mi prodajamo vse vrste nakita, cenejšega in dražjega. Se pa osredotočamo na ročno izdelavo in višjo kakovost, saj je nemogoče konkurirati ceneni kitajski proizvodnji.

4. Zakaj je Zlatarna Celje posebna?

Mislim, da je posebna zaradi svojega izvirnega dizajna. Torej skrb za lastno linijo, lastne ideje.

5. Iz katerih kovin izdelujete nakit in po katerih je največje povpraševanje?

Mi izdelujemo nakit predvsem iz zlata in srebra. Največ je povpraševanja je po 14 karatnem zlatu, s katerim ustvarjamo največ prometa. Po kosih pa je največ srebra.

6. Koliko časa porabite za izdelavo nakita?

Najkrajši čas izdelave nakita (npr. za obesek, prstan brez kamnov) je lahko pol ure ali celo manj. Lahko pa tudi od 10 do 16 ur. Toliko časa po navadi vzame izdelava unikatnih kosov.

7. Ali je veliko ročnega dela?

Mi težimo k temu, da bi ga bilo manj. Če želiš izdelek prodati, mora biti hitro gotov. To pa lažje in ceneje dosežemo z uporabo strojev. Pri nas je še vedno do 70% ročnega dela. To je seveda odvisno od izdelka. Na koncu vedno še ročno obdelamo nakit.

8. Kakšne so nevarnosti pri tem poklicu?

Večina je sedečega dela in pri tem trpi hrbtenica. Trpijo pa tudi oči. Zlatar mora biti tudi potrpežljiv in imeti mirno roko, saj se lahko z orodjem hitro poškoduje.

9. Kakšne so razmere za delo?

Menim, da imamo solidne razmere. Smo na toplem, na delovnem mestu se meri osvetljenost, hrup, temperatura, prepih in kemijski vplivi. Imamo precej strogo zakonodajo.

10. Kakšne so možnosti zaposlitve?

Pri nas so trenutno velike možnosti. Pred mesecem smo imeli akcijo po tehničnih šolah. Menili smo, da so tam naši potencialni mehatroniki in strojniki.

5 ANALIZA ANKETE

Anketo sva izvajali preko spletne strani 1KA/ spletna anketa <https://www.1ka.si/a/353051> v mesecu januarju/februarju. Sestavljena je iz nagovora in dvajsetih vprašanj. Anketo sva pošiljali preko socialnih omrežij sorodnikom, profesorjem, dijakom ter znancem.

Anketo sva objavili 31. 1. 2022 in je bila aktivna do 6. 2. 2022. Z anketo sva želeli potrditi ali ovreči hipotezi. Hipotezi:

- čez nekaj let bo poklic zlatarstva izumrl,
- ljudje raje kupujejo bižuterijo, kot nakit iz zlatarne.

Grafikon 1: Ali nakit vedno kupite v zlatarni ?

Vir: anketa

Anketiranci so lahko na to vprašanje odgovorili z DA ali NE. 54 jih je odgovorilo DA in 196 NE.

Odgovor ni pričakovan, saj vsi kasnejši odgovori ovržejo zgornje rezultate, da večina anketirancev kupuje nakit v zlatarni.

Razmerje: 22% proti 78%

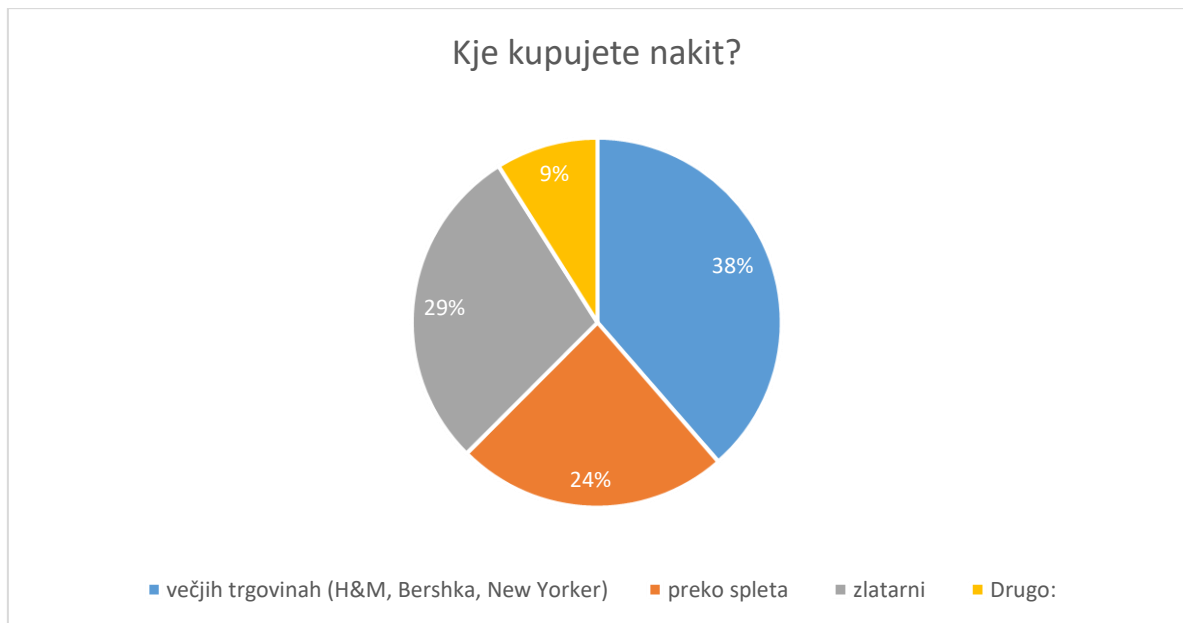

Grafikon 2: Ali vam je pomembna cena nakita?

Vir: anketa

Anketiranci so imeli možnost odgovoriti z DA ali NE. 157 jih je odgovorilo DA in 93 NE. Predvsem naju je zanimalo, koliko je ljudem pomembna cena nakita. Ker so bili anketiranci večinoma mladi, sva takšen odgovor pričakovali.

Razmerje: 37% proti 63%

Grafikon 3: Kje kupujete nakit?

Vir: anketa

Anketiranci so imeli več možnih odgovorov. Izbrali so lahko med: v večjih trgovinah, preko spleta, zlatarni in drugo. 147 jih nakupuje v večjih trgovinah (H&M, Bershka, New Yorker), 91 preko spleta, 109 v zlatarni in 34 drugje.

Zanimalo naju je, kje anketiranci kupujejo nakit. Odgovor, da nakupujejo v večjih trgovinah je bil pričakovan, saj mladi radi zahajajo v trgovske centre in obvladajo sodobno tehnologijo ter kupujejo preko spleta. V teh odgovorih sva se povezali z anketiranci, ki so v večini mlada dekleta.

Razmerje: 38% proti 24% proti 29% proti 9%

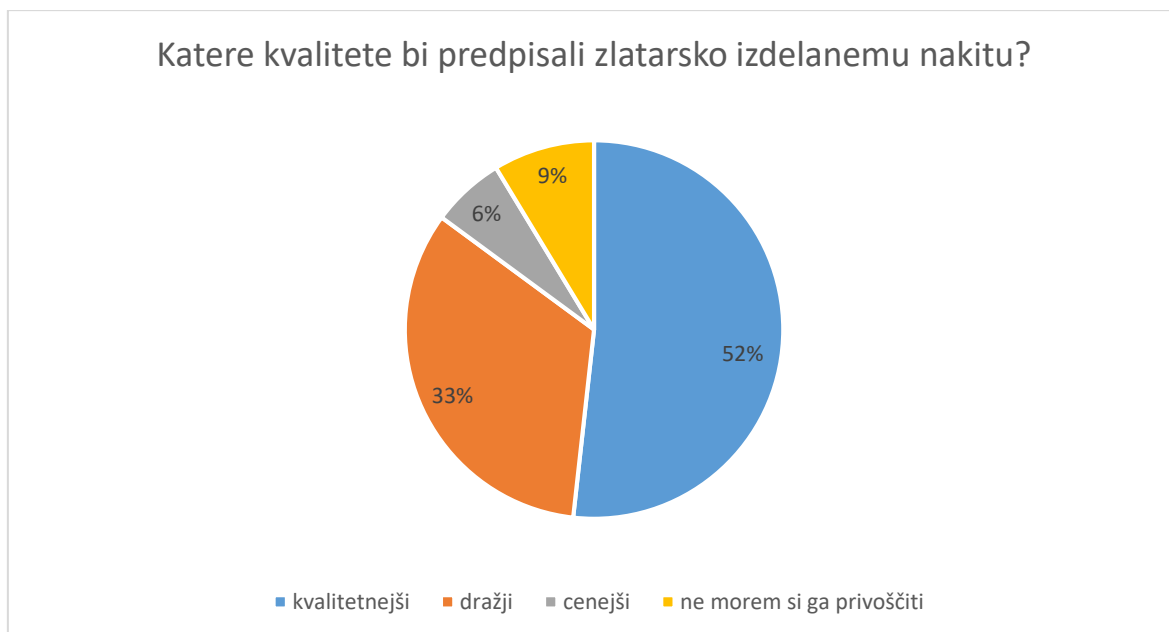
Grafikon 4: Kaj vam je pri nakitu pomembno?

Vir: anketa

Anketiranci so imeli možnih več odgovorov. Izbirali so lahko med kvaliteto, izgledom, ceno in drugo. Pomembna se jim je zdela cena nakita, kar so večinoma označili kot drugo možnost.

Na prvem mestu je izgled, presenetila naju je kvaliteta na drugem mestu, saj je uvrščena višje kot cena nakita, kar nakazuje na dolgo zgodovino zlatarstva v regiji, kar se verjetno povezuje tudi s prvim odgovorom.

Razmerje: 34% proti 43% proti 21% proti 2%

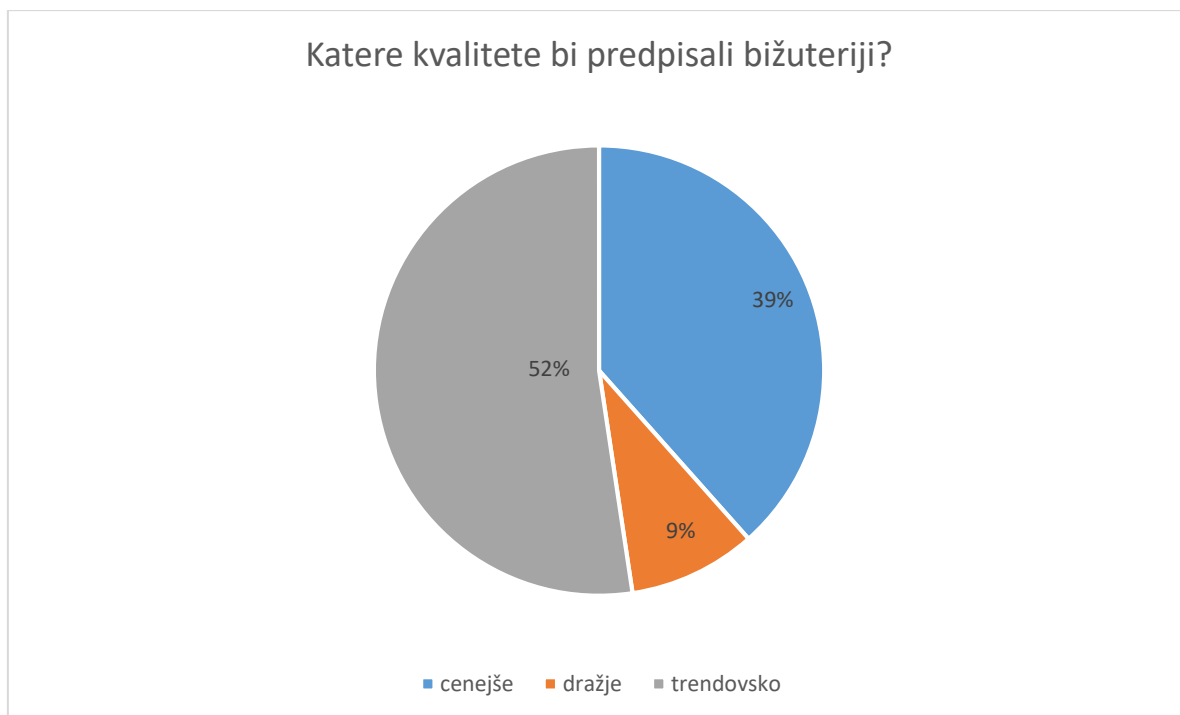
Grafikon 5: Katere kvalitete bi predpisali zlatarsko izdelanemu nakitu?

Vir: anketa

Anketiranci so imeli možnih več odgovorov. Lahko so izbirali med: kvalitetnejši, dražji, cenejši in ne morem si ga privoščiti. 191 jih je odgovorilo s kvalitetnejši, 123 z dražji, 23 cenejši in 32 si ga ne more privoščiti.

Odgovori so pričakovani, saj je zlatarsko izdelan nakit v primerjavi z bižuterijo kvalitetnejši in dražji.

Razmerje: 52% proti 33% proti 6% proti 9%

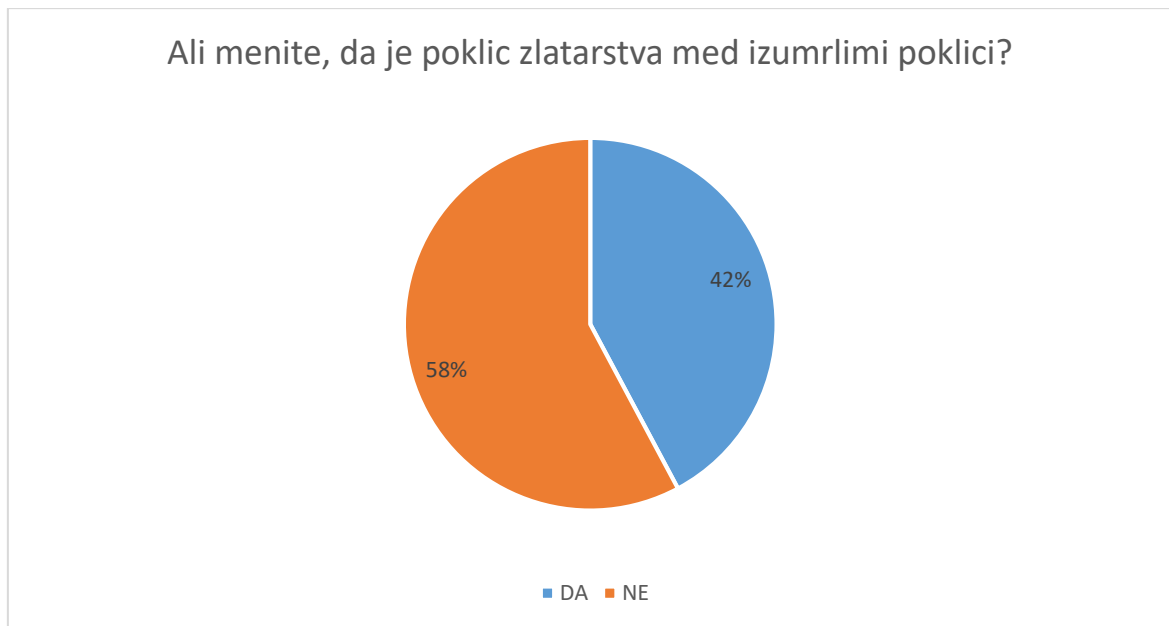
Grafikon 6: Katere kvalitete bi predpisali bižuteriji?

Vir: anketa

Anketiranci so imeli več možnih odgovorov. Izbirali so lahko med: cenejši, dražji in trendovski. 113 jih je odgovorilo s cenejši, 27 z dražji in 157 s trendovski.

Sklepava, da bižuterija hitreje sledi modnim trendom in je mladim, ki kot anketiranci prevladujejo, cenovno bolj dostopna in všečna.

Razmerje: 39% proti 9% proti 52%

Grafikon 7: Ali menite, da je poklic zlatarstva med izumrlimi poklici?

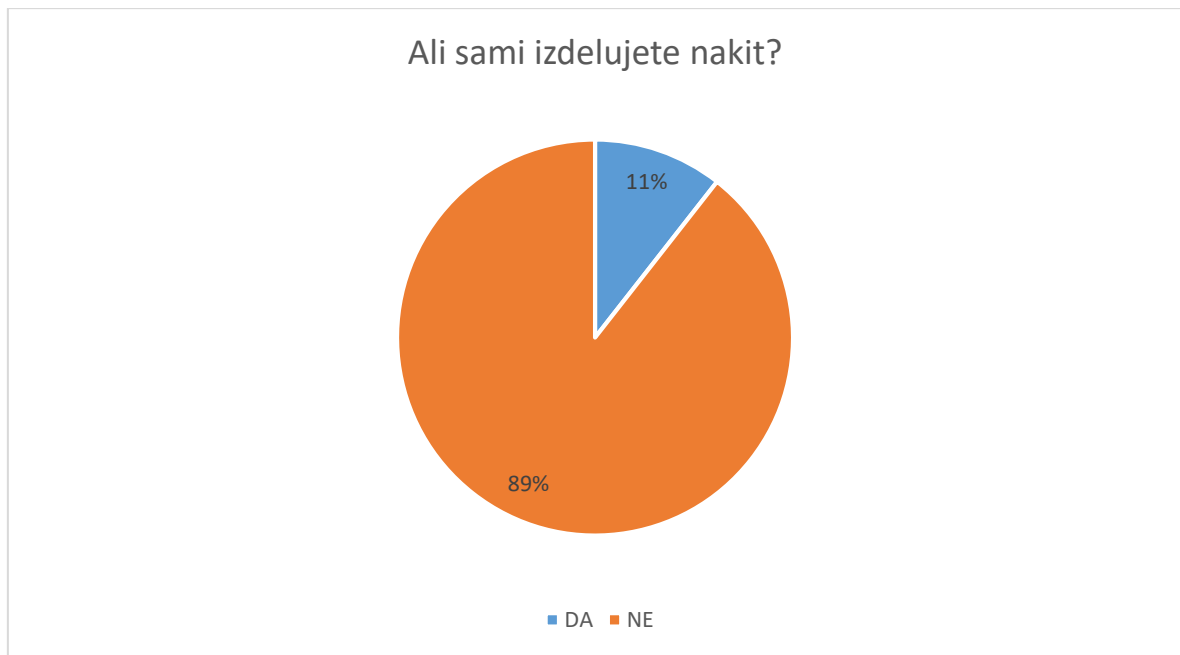
Vir: anketa

S tem vprašanjem sva želeli vedeti, kaj mislijo anketiranci. 137 jih meni, da ta poklic ni izumrl. Odgovor nama je pomagal ovreči hipotezo, da bo ta poklic izumrl.

Zanimalo naju je, kaj vpliva na obstoj poklica po mnenju anketirancev. Navedli so sledeče:

- Ker so ukinili šolski program.
- Ker se premalo mladostnikov odloči za ta poklic.
- Ker ljudje več kupujejo bižuterijo.
- Ker si nihče ne vzame časa, da bi ustvarjal.
- Umetnik zastavi ceno, ki si je ne more vsak privoščiti.

Razmerje: 42% proti 58%

Grafikon 8: Ali sami izdelujete nakit?

Vir: anketa

Anketiranci so imeli možnost odgovoriti DA ali NE. 24 jih je odgovorilo DA, 203 pa NE. S tem vprašanjem sva želeli zvedeti, koliko ljudi dejansko izdeluje svoj nakit. Odgovori so bili pričakovani, saj sva pričakovali, da zelo malo ljudi izdeluje nakit, ker je dostopnega veliko cenenega nakita na trgu in vedno manj ljudi obvlada ročne spretnosti.

Razmerje: 11% proti 89%

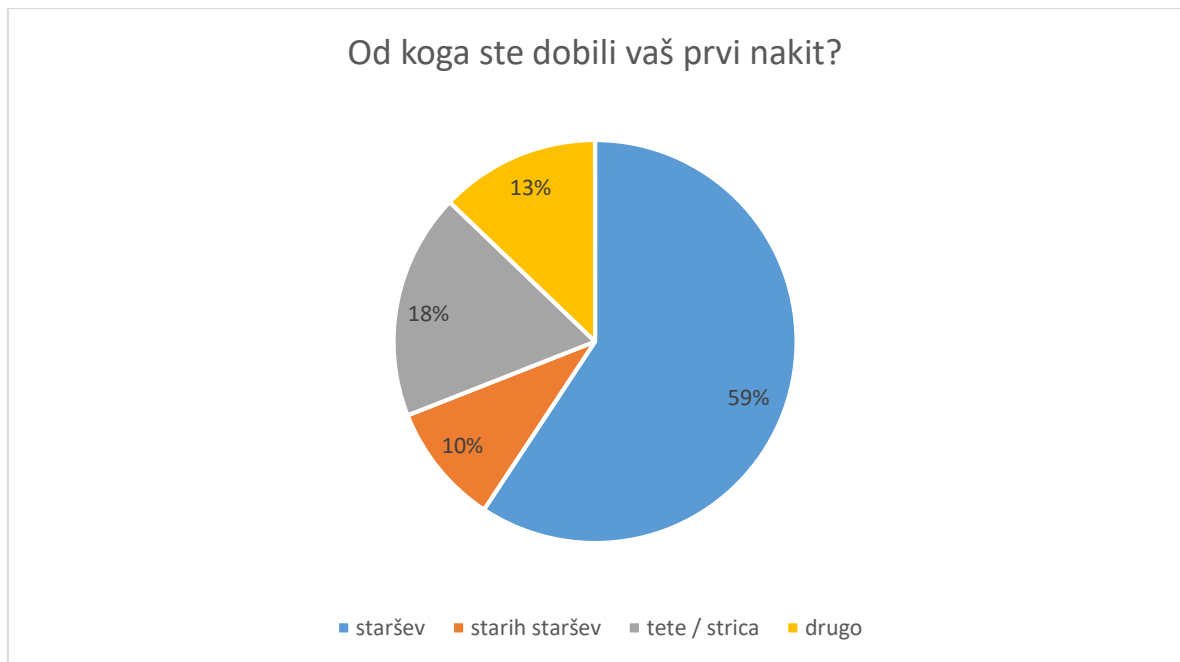
Grafikon 9: Ali vas izdelava nakita osrečuje?

Vir: anketa

Anketiranci so imeli možnosti odgovoriti z DA ali NE. 51 jih je odgovorilo z DA in 175 z NE.

Ker sva ustvarjalki modnih oblačil, nama je izdelava nakita blizu, saj je del učnega programa. Izdelava zahteva veliko ustvarjalnosti, časa in spretnosti, zato sva tak odgovor pričakovali. Izdelovanje nakita je tudi lahko zelo lep hobi ali poklic.

Razmerje: 23% proti 77%

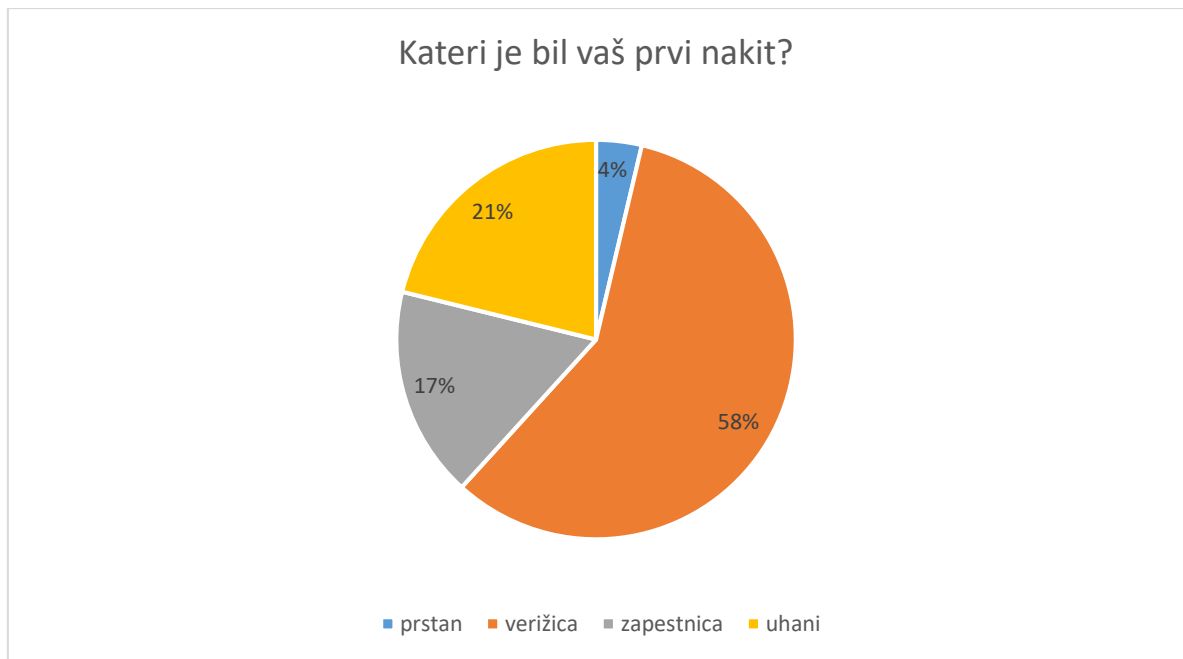
Grafikon 10: Od koga ste dobili vaš prvi nakit?

Vir: anketa

Anketiranci so imeli možnih več odgovorov. Izbirali so lahko med: starši, stari starši, tete/strici, drugo. 134 jih je odgovorilo, da so prvi nakit dobili od staršev, 22 od starih staršev, 41 od tete/strica in 29 drugo. Pod drugo je bilo največ odgovorov od moža ali pa so si ga kupili sami.

Iz odgovorov sklepava, da so starši tisti, ki so jim privzgojili odnos do nakita, kar sva izkusili tudi v najinih družinah.

Razmerje: 59% proti 10% proti 18% proti 13%

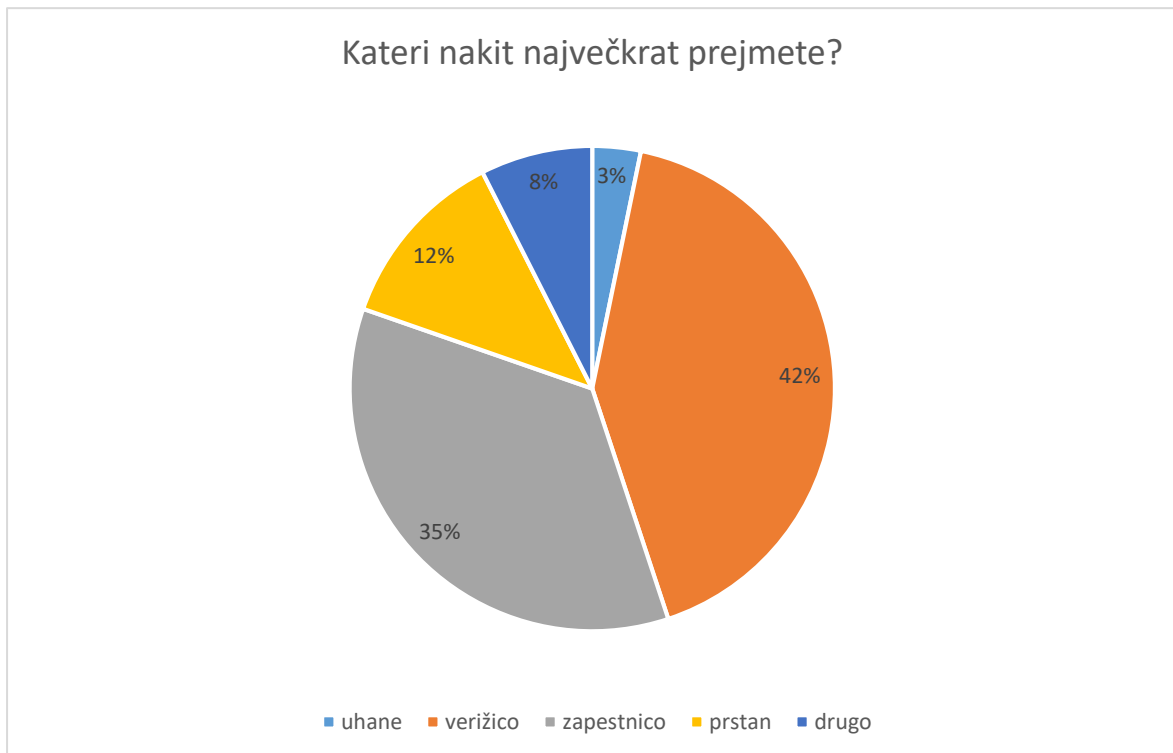
Grafikon 11: Kateri je bil vaš prvi nakit?

Vir: anketa

Anketiranci so imeli možnih več odgovorov. Odgovori so bili prstan, verižica, zapestnica in uhani. 12 jih je izbralo prstan, 129 verižico, 38 zapestnico in 47 uhane.

Vsi imamo lep spomin na svoj prvi nakit, ki ne predstavlja samo materialno, ampak tudi čustveno vrednost. Ker prvi nakit dobimo največkrat kot otroci, je verižica najprimernejša zaradi rasti otroka.

Razmerje: 58% proti 4% proti 17% proti 21%

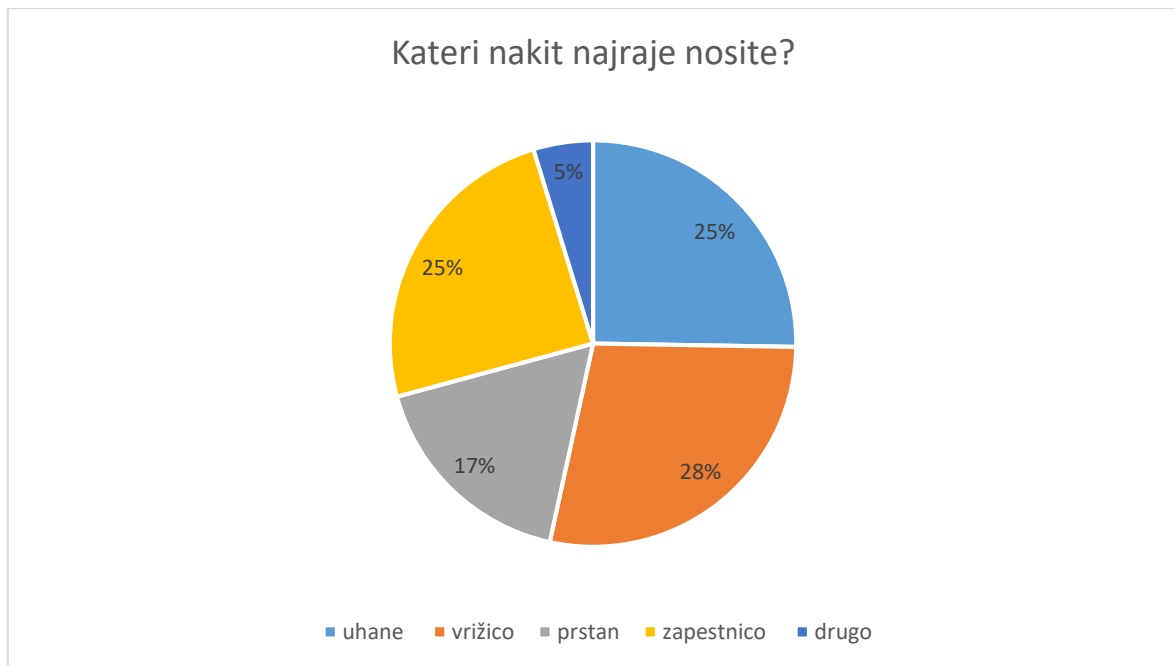
Grafikon 12: Kateri nakit največkrat prejmete?

Vir: anketa

Anketiranci so imeli možnih več odgovorov. Odgovori so bili uhani, verižica, zapestnica, prstan in drugo. 73 jih je odgovorilo uhani, 106 verižica, 90 zapestnica, 31 prstan in 19 drugo. Pod drugo je bilo največ odgovorov ura ali kompleti.

Verižica kot darilo prevladuje tudi kasneje v življenju, ne samo kot prvi podarjeni nakit. Zanimivo bi bilo narediti anketo med različnimi narodnostmi in opazovati razlike.

Razmerje: 3% proti 8% proti 12% proti 35% proti 42%

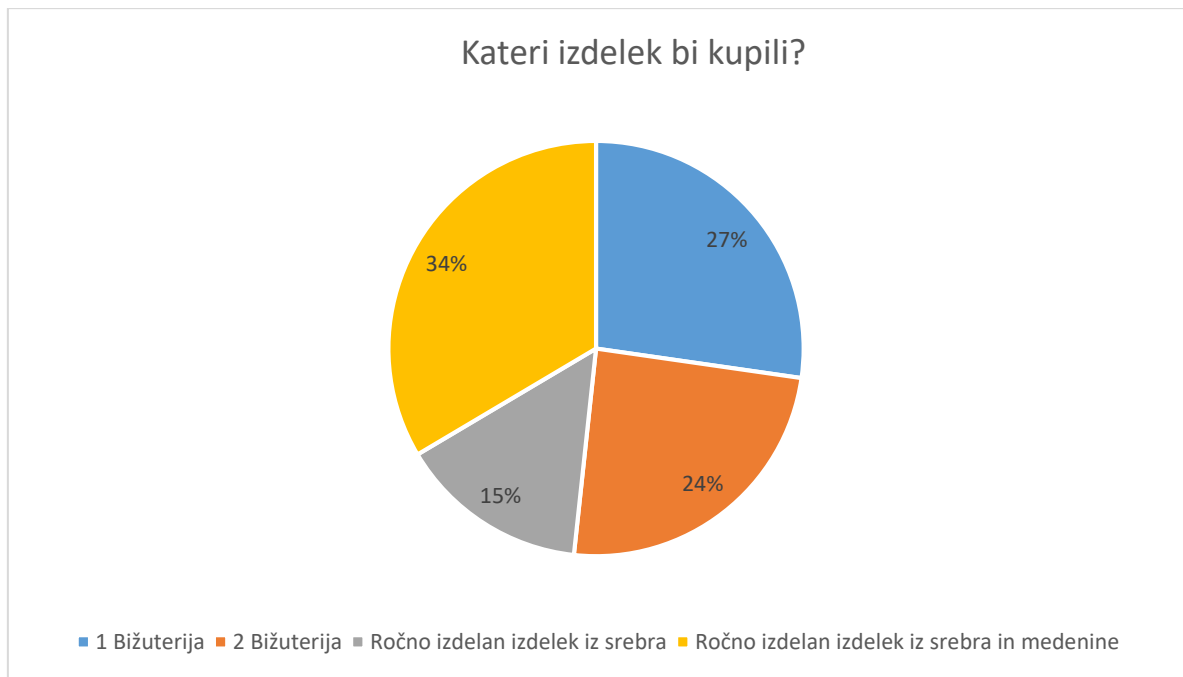
Grafikon 13: Kateri nakit najraje nosite?

Vir: anketa

Anketirance so imeli več možnih odgovorov. Možni odgovori so bili uhani, verižica, prstan, zapestnica in drugo. 96 jih je odgovorilo uhani, 107 verižico, 66 prstan, 93 zapestnico in 18 drugo. Anketiranci nosijo tudi ure in piercing.

V našem okolju anketiranci še vedno najraje nosijo verižico, drugo mesto zasedajo uhani, kar je pričakovano, saj je anketo reševala pretežno ženska populacija. Naslednja naloga bi lahko raziskovala med navadami nošenja nakita moških in žensk.

Razmerje: 28% proti 25% proti 5% proti 25% proti 17%

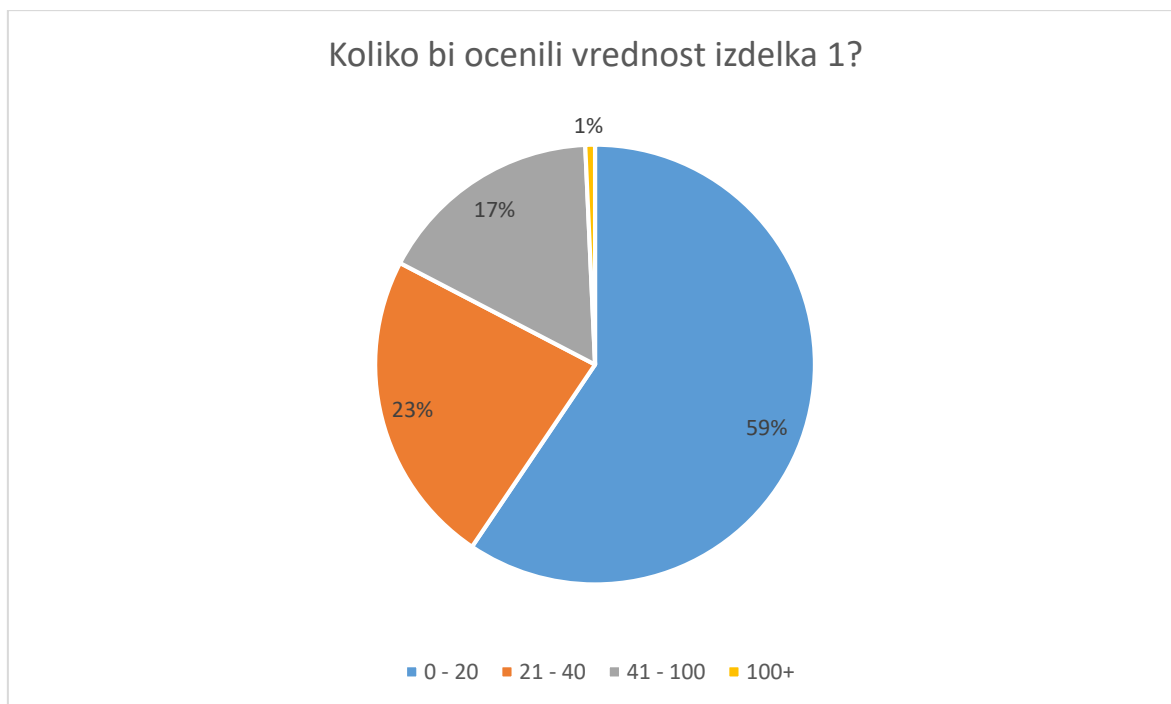
Grafikon 14: Kateri izdelek bi kupili?

Vir: anketa

Anketirance so imeli možnost izbrati med dvema bižuterijama in dvema ročno izdelanima izdelkoma, ki sva jih naredili sami. Pri tem odgovoru sva želeli izvedeti, ali bi ljudje raje kupili cenen izdelek ali najin ročno izdelan nakit. Za bižuterijo 1 se jih je odločilo 48, 43 se jih je odločilo za bižuterijo 2, 26 se jih je odločilo za ročno izdelan izdelek iz srebra in 59 se jih je odločilo za ročno izdelan izdelek iz srebra in medenine.

Iz rezultatov sklepava, da se ljudje odločajo na podlagi izgleda in ne na podlagi kvalitete materialov, oziroma izdelave. Meniva, da je družba še vedno preveč potrošniško naravnana in ima kvaliteta sploh med mladimi nižjo vrednost.

Razmerje: 27% proti 24% proti 15% proti 34%

Grafikon 15: Koliko bi ocenili vrednost tega izdelka 1?

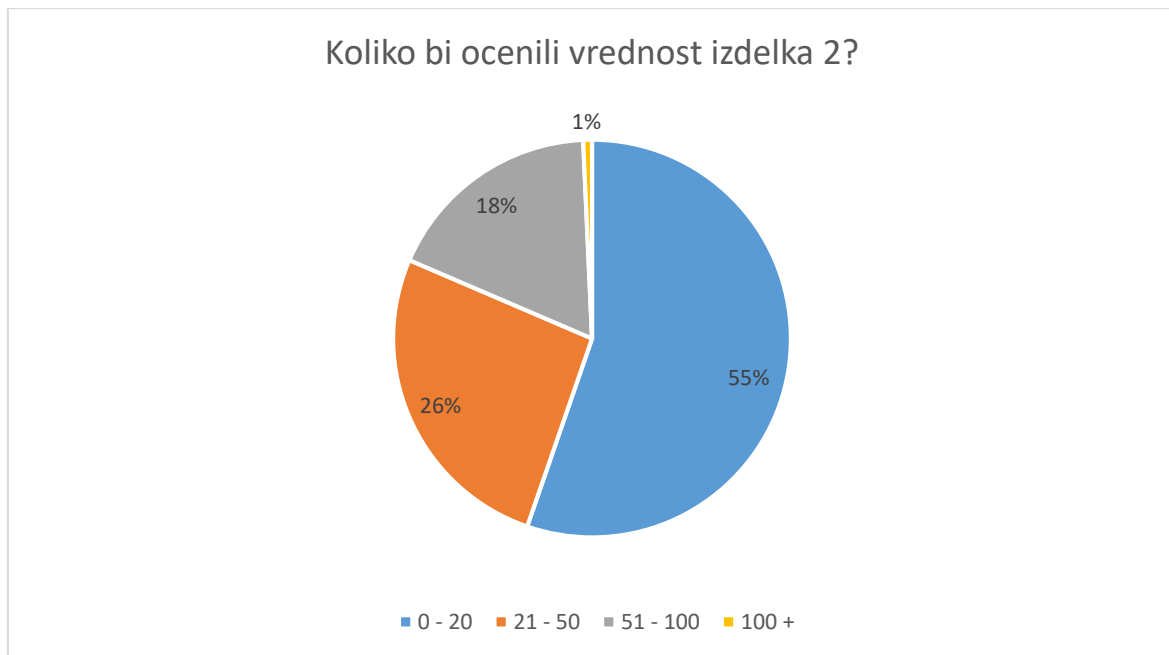
Vir: anketa

Izdelek sta inspirirali dve nebesni telesi – Luna in Sonce. Obesek je narejen iz srebra in medenine. Lunica na obesku je narejena iz srebra, sonce pa iz medenine.

Pri določanju cene izdelka je vsak anketiranec imel prosto izbiro. Analizo smo naredile tako, da sva naredili štiri skupine od 0 do 20 €, od 21 do 40 €, od 41 do 100 € in od 100 € ali več. V skupini od 0 do 20 € je odgovorilo 100 ljudi, od 21 do 40 € jih je odgovorilo 39 ljudi, 41 do 100 € jih je odgovorilo 28 in v skupini 100 € ali več jih je odgovorilo 8.

Odgovori so bili pričakovani. Večina ljudi bi dala izdelku zelo nizko ceno, kar odraža zelo slab odnos do ročno izdelanega nakita. Ta nakit je vreden več. Dvajset evrov ne pokrije materiala, dela in ostalih stroškov, ki so del cene.

Razmerje: 59% proti 23% proti 17% proti 1%

Grafikon 16: Koliko bi ocenili vrednost izdelka 2?

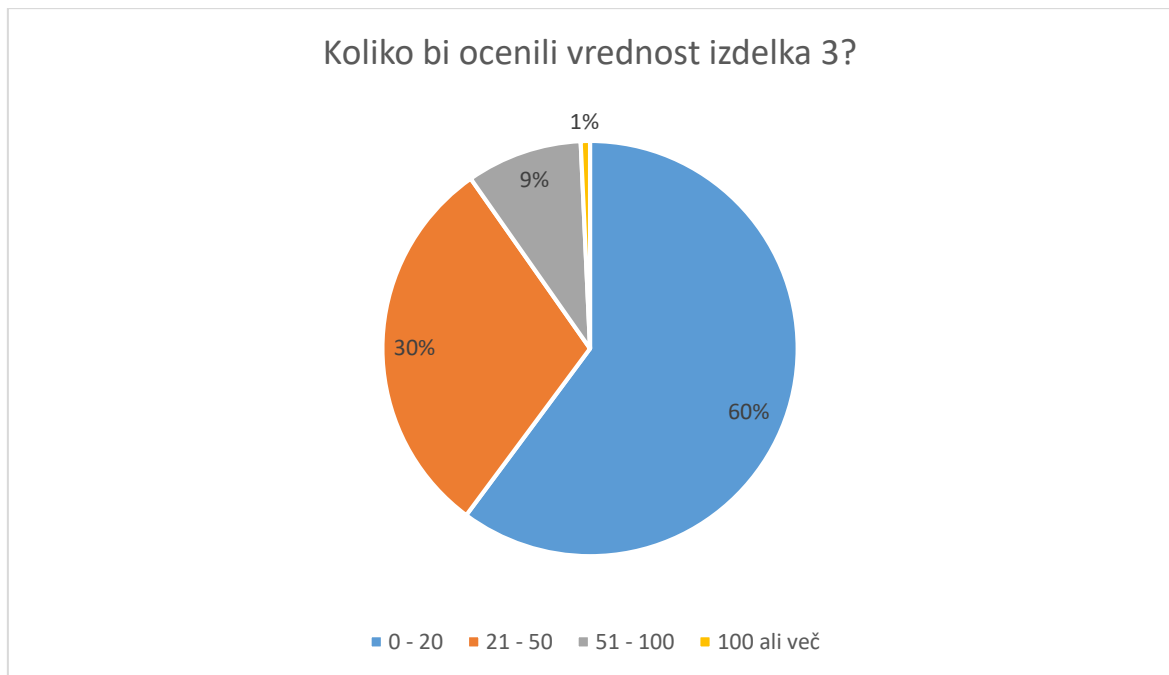
Vir: anketa

Izdelek je inspiriralo nebesno telo zvezda. Uhana sta narejena iz srebra in medenine, zvezde pa so narejene iz medenine, ker barva medenine spominja na barvo zvezd. Na večjem uhanu najdemo lunico, ki je narejena iz srebra.

Pri določanju cene tega izdelka je vsak anketiranec imel prosto izbiro. Naredili sva štiri skupine, in sicer od 0 do 20 €, od 21 do 50 €, od 51 do 100 € in od 100 € ali več. V skupini od 0 do 20 € je odgovorilo 93 ljudi, od 21 do 40 € jih je odgovorilo 44, od 41 do 100 € jih je odgovorilo 30 in v skupini 100 € ali več jih je odgovorilo 8.

Vidno je, da ljudje ne cenijo ročno izdelanega nakita. Sprašujeva se, ali nakita ne cenijo ali ne poznajo postopka izdelave. Kaj storiti, da se to spremeni.

Razmerje: 55% proti 26% proti 18% proti 1%

Grafikon 17: Koliko bi ocenili vrednost izdelka 3?

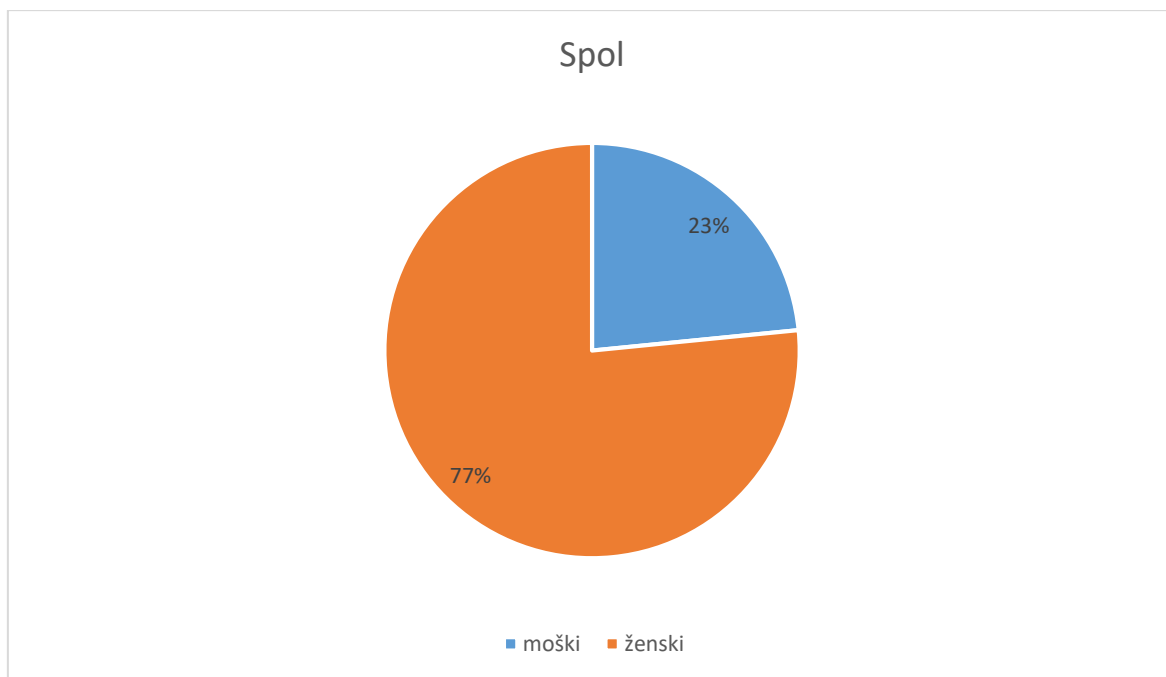
Vir: anketa

Ta izdelek je inspirirala Luna. Lunica na obesku je izdelana iz srebra. Na spiralah iz medenine pa visita dva poldraga kamna.

Pri določanju cene izdelka je vsak anketiranec imel prosto izbiro. Naredili sva štiri skupine. Od 0 do 20 €, od 21 do 50 €, od 51 do 100 € in od 100 € ali več. V skupini od 0 do 20 € je odgovorilo 100 ljudi, od 21 do 40 € jih je odgovorilo 50, 41 do 100 € jih je odgovorilo 15 in v skupini 100 € ali več jih je odgovorilo 10.

Iz rezultatov je vidno, da se moramo še naučiti ceniti ročno delo, ustvarjalnost avtorja in unikatnost izdelka.

Razmerje: 60% proti 30% proti 9% proti 1%

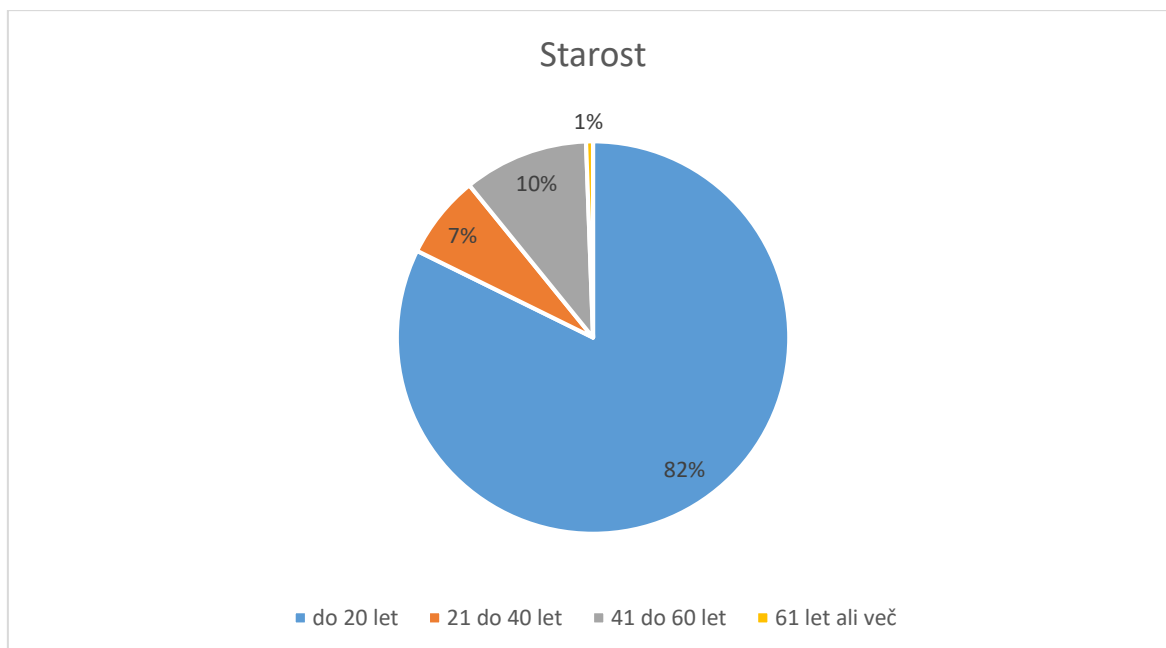

Grafikon 18: Spol

Vir: anketa

Anketiranci so imeli možnost izbrati med moškim in ženskim spolom. Pri anketi je sodelovalo bistveno več žensk, saj jih je bilo kar 134, moških pa 41.

Razmerje: 77% proti 23%

Grafikon 19: Starost

Vir: anketa

Anketirance sva razvrstili v štiri starostne skupine. Skupine so bile do dvajset let, od enaindvajset do štirideset let, od enainštirideset do šestdeset let in od enainšestdeset let ali več. Do enaindvajset let jih je bilo 144, od enaindvajset do štirideset let jih je bilo 12, od enainštirideset do šestdeset let jih je bilo 18 in od enainšestdeset ali več je bil samo 1. Naši anketiranci so bile pretežno ženske 77% in kar 82% do dvajset let. Zanimivo bi bilo narediti anketo v različnih starostnih skupinah in narediti primerjavo.

Razmerje: 82% proti 7% proti 10% proti 1%

V anketi je sodelovalo največ deklet 77% v starostni skupini do dvajset let 82%.

S pomočjo ankete sva se lahko osredotočili na dve hipotezi.

Hipoteza 1. Čez nekaj let bo poklic zlatarstva izumrl.

Hipoteza 2. Ljudje raje kupujejo bižuterijo kot nakit iz zlatarne.

Cena je anketirancem pomembna. Na vprašanje, kje nakit kupujejo, je prevladoval odgovor v večjih trgovinah z oblačili, in sicer kar 39% vprašanih.

Kar 43% ljudi je odgovorilo, da je najbolj pomemben izgled nakita. Cena je manj pomembna. Ta trend opazimo pri bižuteriji.

Zanimalo naju je, koliko odstotkov vprašanih ljudi, sami izdelujejo nakit. Na to vprašanje je samo 11% anketirancev odgovorilo pritrdilno. Sklepava, da zato manj cenijo ročno izdelan nakit in ne poznajo njegove vrednosti, kar potrjujejo kasnejši odgovori.

Zanimalo naju je, kdo jim je podaril prvi nakit, kaj jim je podaril in kaj najraje nosijo. Iz odgovorov sva izvedeli, da so bili starši tisti, ki so jim podarili prvi nakit. Verižica prevladuje kot prvo darilo, kar jim je bilo največkrat podarjeno in najraje nosijo. Odgovor je bil zanimiv in bi bil vreden nadaljnje raziskave.

Prvo hipotezo sva s pomočjo rezultatov ankete ovrgli, saj 58% anketirancev meni, da ne bo izumrl. Zlatarski mojster meni, da se bo samo spremenil.

Drugo hipotezo sva potrdili, saj je večina anketirancev (39%), odgovorila, da nakit kupujejo v večjih trgovskih centrih, kjer lahko kupijo cenejši, trendovski in manj kvalitetni nakit. Izgled jim je najpomembnejši. Zanimiva bi bila anketa med različnimi starostnimi skupinami, ki jo predlagava novim raziskovalcem.

6 ZAKLJUČEK

Na začetku naloge sva si postavili tri hipoteze. Vse te sva skozi celotno nalogo potrdili oziroma ovrgli. Prva izmed hipotez je bila, da ljudje raje kupujejo bižuterijo kot nakit iz zlatarne.

Rezultati ankete pri prvem vprašanju so nama pokazali, da večina ljudi kupi nakit vedno v zlatarni, saj je z DA na to vprašanje odgovorilo kar 78% anketirancev. Druga vprašanja, ki so kazala na to, da ljudje raje kupujejo nakit v zlatarni, pa so nama odgovori pokazali, da ljudje raje kupujejo bižuterijo. **Midve sami raje kupiva nakit v kateri izmed trgovin. Nakit iz trgovin obravnava kot bižuterijo.** Torej sva prvo hipotezo na podlagi odgovorov, razen prvih, potrdili. Po najinem mnenju v zlatarni kupujejo nakit starejši, saj jim takšen stil bolj ustreza, jim je cenovno dosegljiv, predstavlja pa tudi statusni simbol... Vemo, da najdemo v zlatarni kvalitetnejši nakit kot v večjih trgovinah. Seveda pa boljši kvaliteti sledi višja cena. Najdemo ljudi, ki so za boljšo kvaliteto pripravljeni plačati več. **Nekateri pa si raje kupimo poceni nakit. Iz izkušenj obeh lahko potrdiva, da se ta hitro uniči, saj ni najbolje izdelan. Zaradi nizke cene se ne obremenjuješ, kot bi se, če bi se ti uničil eden izmed dražjih kosov nakita.**

V zlatarni sva izvedeli, da hranijo rezervne dele za nakit, ki je bil narejen pred tridesetimi leti. Ker sva se naučili izdelati kvaliteten nakit, ga bova občasno zamenjali za bižuterijo, oziroma bova bižuterijo znali uspešno popraviti.

Prav tako sva intervjuvali zlatarskega mojstra, ki nama je potrdil hipotezo. Tudi on trdi, da je nakup odvisen od finančnih zmožnosti. Je pa tudi omenil ceneno kitajsko proizvodnjo, ki ji je nemogoče konkurirati. Nakit je všečen, poceni in v trgovskih centrih vedno na očeh.

V tem intervjuju pa sva dobili tudi odgovor na vprašanje oziroma hipotezo, da bo poklic zlatarstva izumrl. Sam mojster zlatarstva nama je odločno odgovoril, da ne bo. Ta odgovor je podprl s tem, da najdemo zlatarstvo povsod, različne načine izdelovanja nakita, ki jih lahko najdemo oziroma vidimo pri različnih kulturah. Ljudje izdelujejo nakit že od nekdaj. Uporabljali so različne materiale, kot so npr. kosti in živalska koža ter različne kovine. Ta tradicija se je iz roda v rod nadaljevala pri nekaterih plemenih. Dodal je, da se bo poklic preoblikoval. Eden izmed razlogov, ki ovrže hipotezo, da bo poklic zlatarstva izumrl je tudi ta, da kamor koli gremo, srečamo ljudi, ki nosijo nakit. Vsi imamo doma vsaj en kos nakita. Tudi me zelo radi nosiva nakit, saj lahko s tem veliko pripomoreva k svojemu videzu in s tem boljšemu počutju. Zlatarstvo se bo spremenilo, da se bo delalo bolj strojno, saj je danes

tehnologija zelo razvita in se razvija še naprej, kar nam omogoča, da izvedemo še tako sofisticirano idejo. Tudi anketa nama je pokazala, da ljudje mislijo, da poklic zlatarstva ne bo izumrl, saj jih je z NE odgovorilo 58%. So pa navedli, kaj po njihovem mnenju vpliva na obstoj poklica. Odgovorili so naslednje: ukinitve šolskega programa, da se premalo mladostnikov odloči za ta poklic, umetnik zastavi ceno, ki si je ne moremo privoščiti...

Na začetku naloge sva vedeli, da se hočeva preizkusiti v zlatarskih spretnostih, zato sva si postavili zadnjo hipotezo. Zapisali sva, da nama bo izdelava nakita povzročala precej težav. To hipotezo lahko potrdiva. Za to je več razlogov. Eden izmed njih je, da nimava izkušenj, sva popolni začetnici, zato sva predvideli, da nama bodo nekatere tehnike izdelave povzročale težave. Kljub temu sva hoteli z raziskovalno nalogo pridobiti nove izkušnje in sva jih. Na začetku izdelave sva mislili, da bo izdelava precej lažja. Ko sva videli orodje, ki sva ga potrebovali za izdelavo, se nama je mnenje drastično spremenilo. Meniva, da sva se na koncu le ujeli in da nama je izdelava šla precej dobro. Pri izdelavi sva potrebovali pomoč, ki nama jo je nudila najina profesorica in mentorica te naloge, ki ima že izkušnje na področju izdelave nakita. Ker sva nakit izdelovali v šoli, kjer nimamo vseh specialnih orodij oziroma strojev, je bila izdelava po najinem mnenju še težja. To veva tudi zato, ker ko sva obiskali zlatarno, so tam imeli naprednejše stroje, ki jim omogočajo lažjo in hitrejšo izdelavo. Eden izmed takih je bil 3D printer, ki nama je bil zelo zanimiv. Slišali sva že, kaj vse zmorejo 3D printerji in obe sva ga prvič videli v živo. Prav tako sva videli pri zaposlenih ročne spretnosti, kako so izdelovali in obvladali različne tehnike. Vedeli sva, da so za to potrebne izkušnje. Obe sva mnenja, da če bi nakit izdelali večkrat, bi nama šlo vedno bolje, kar pa je popolnoma samoumevno. Kot pravi rek: »Vaja dela mojstra, mojster pa vajo.« Ker sva bili brez izkušenj, sva bili obe zelo zadovoljni s svojimi izdelki. S pomočjo ankete sva dobili rezultate, da bi ljudje najraje kupili enega izmed najinih ročno izdelanih nakitov, ko so morali izbrati med najinimi izdelki in bižuterijo.

Raziskovalna naloga naju je naučila veliko, od izdelave nakita, pisanja raziskovalne naloge, izvedbe intervjuja in še več. Prav tako naju je spodbudila k razmišljanju, kako ljudje cenimo nakit, še posebej ročno izdelan nakit, saj sva videli, da izdelava res ni tako preprosta in da je potrebno veliko časa.

Upava, da sva z nalogo pri mladih v najini okolici zbudile zanimanje za poklic in izdelavo nakita. Predlagava, da se nadaljuje z raziskovalnimi nalogami na področju zlatarstva na naši

šoli, da opremimo našo zlatarsko delavnico in da se na šoli da izdelava zlatarskega nakita v učni načrt. Upava, da se ponovno odpre izobraževalni program zlatar.

7 VIRI IN LITERATURA

1. KRATKA zgodovina srebra. [Online]. [Citirano 21. jan. 2022; 18:00]. Dostopno na spletnem naslovu: <http://www.925srebrnina.com/o-srebru.html>.
2. LUNA je mesec. [Online]. [Citirano 26. jan. 2022; 11:20]. Dostopno na spletnem naslovu: <https://eucbeniki.sio.si/nit4/1306/index.html>.
3. MEDENINA. [Online]. [Citirano 21. jan. 2022; 16:00]. Dostopno na spletnem naslovu: <http://www.belta.si/medenina>.
4. MISLI o vesolju. [Online]. [Citirano 24. jan. 2022; 12:00]. Dostopno na spletnem naslovu: https://www.kresnik.eu/misli-o-vesolju_clanek_1512.html.
5. MOORE, P. Atlas vesolja. Ljubljana: Mladinska knjiga. 1999.
6. NESKONČNA končnost vesolja. [Online]. [Citirano 23. jan. 2022; 13:20]. Dostopno na spletnem naslovu: <http://www.andros.si/vesolje/vesolje.html>.
7. OPIS poklica. [Online]. [Citirano 8. jan. 2022; 15:40]. Dostopno na spletnem naslovu: https://www.ess.gov.si/ncips/cips/opisi_poklicev/opis_poklica?Kljuc=1847&Filter.
8. POMEN zlatarstva. [Online]. [Citirano 23. jan. 2022; 13:20]. Dostopno na spletnem naslovu: <https://sl.nsp-ie.org/orfebreria-17>.
9. POVIRK, E. Zlatarstvo – natančen poklic, ki zahteva veliko potrpežljivosti in znanja. [Online]. [Citirano 5. jan. 2022; 18:30]. Dostopno na spletnem naslovu: <https://www.mojaobcina.si/brezovica/novice/zlatarstvo--natancen-poklic-ki-zahteva-veliko-potrpezljivosti-in-znanja.html>.
10. SONCE. [Online]. [Citirano 26. jan. 2022; 11:20]. Dostopno na spletnem naslovu: <http://www2.arnes.si/~oskrpo1s/HTML/FIZIKA/9.R/vesolje/devetplanetov/sonce.html>.
11. SREBRO. [Online]. [Citirano 21. jan. 2022; 16:30]. Dostopno na spletnem mestu: <https://www.moro.si/plemenite-kovine/srebro/>.
12. SREBRO. [Online]. [Citirano 21. jan. 2022; 16:40]. Dostopno na spletnem naslovu: <https://nakit-eshop.si/content/15-srebro>.
13. VESOLJE. [Online]. [Citirano 23. jan. 2022; 13:00]. Dostopno na spletnem naslovu: <https://eucbeniki.sio.si/fizika8/147/index.html>.
14. ZGODOVINA zlatarstva. [Online]. [Citirano 16. jan. 2022; 12:00]. Dostopno na spletnem naslovu: <https://zlatarnacelje.com/si/zgodovina-zlatarstva>.

15. ZLATAR - opis poklica in aktualna delovna mesta. [Online]. [Citirano 8. jan. 2022; 15:20]. Dostopno na spletnem naslovu: <https://www.zaposlitev.info/kariera/zlatar-opis-poklica-in-aktualna-delovna-mesta/>.
16. ZWITTER, T. Pot skozi vesolje. 1. izd. Ljubljana: Modrijan. 2002.
17. ZVEZDE. [Online]. [Citirano 26. jan. 2022; 11:20]. Dostopno na spletnem naslovu: <https://astronomskipojavi.splet.arnes.si/zvezde/>.

8 PRILOGA

Sva dijakinji 3. letnika Srednje šole za storitvene dejavnosti in logistiko, smer oblikovalec modnih oblačil in delava raziskovalno nalogo o popularnosti ročno izdelanega nakita. Z anketo želiva ugotoviti, katere vrste nakit imate raje in kaj si mislite o zlatarsko izdelanem nakitu. V veliko pomoč bi nama bilo, če boste to anketo rešili. Anketa je anonimna.

1. Ali nakit vedno kupite v zlatarni?
 - a) DA
 - b) NE

2. Ali vam je pomembna cena nakita?
 - a) DA
 - b) NE

3. Kje kupujete nakit?
 - a) v večjih trgovinah (H&M, Bershka, New Yorker)
 - b) preko spleta
 - c) v zlatarni
 - d) drugo:_____

4. Kaj vam je pri nakitu pomembno?
 - a) kvaliteta
 - b) izgled
 - c) cena
 - d) Drugo:_____

5. Katere kvalitete bi predpisali zlatarsko izdelanemu nakitu?
 - a) kvalitetnejši
 - b) dražji
 - c) cenejši
 - d) ne morem si ga privoščiti

6. Katere kvalitete bi predpisali bižuteriji?
 - a) cenejša
 - b) dražja
 - c) trendovska

7. Ali menite, da je poklic zlatarja med izumrlimi poklici?
 - a) DA
 - b) NE

Če ste odgovorili DA, zakaj mislite tako?_____

8. Ali sami izdelujete nakit?

- a) DA
- b) NE

Če ste odgovorili DA, kateri nakit izdelujete?_____

9. Ali vas izdelava nakita osrečuje?

- a) DA
- b) NE

10. Od koga ste dobili vaš prvi nakit?

- a) staršev
- b) starih staršev
- c) tete/strica
- d) drugo:_____

11. Kateri je bil vaš prvi nakit?

- a) prstan
- b) verižica
- c) zapestnica
- d) uhani

12. Kateri nakit največkrat prejmete za darilo?

- a) uhane
- b) verižico
- c) zapestnico
- d) prstan
- e) drugo:_____

13. Kateri nakit najraje nosite?

- a) uhane
- b) verižico
- c) prstan
- d) zapestnico
- e) drugo:_____

14. Kateri izdelek bi kupili? (označite sliko)

a) Slika 1: bižuterija

b) Slika 2: bižuterija

c) Slika 3: ročno izdelan izdelek iz srebra

d) Slika 4: ročno izdelan izdelek iz srebra in medenine

15. Koliko bi ocenili vrednost izdelka 1? (cena v evrih)

Ročno izdelan izdelek iz srebra in medenine. Tema Vesolje.

_____€

16. Koliko bi ocenili vrednost izdelka 2? (cena v evrih)

Ročno izdelan izdelek iz srebra in medenine. Tema Vesolje.

_____€

17. Koliko bi ocenili vrednost izdelka 3? (cena v evrih)

Ročno izdelan izdelek iz srebra. Tema Vesolje.

_____€

18. Spol:

- a) Ženski
- b) Moški

19. Starost:

- a) do 20 let
- b) od 21 do 40 let
- c) od 41 do 60 let
- d) 61 let ali več

IZJAVA*

Mentorica MATEJA LOGAR v skladu z 20. členom Pravilnika o organizaciji mladinske raziskovalne dejavnosti »Mladi za Celje« Mestne občine Celje, zagotavljam, da je v raziskovalni nalogi z naslovom POPULARNOST ZOČNO IDELANSKEGA NAMITA katere avtorji so SAHANTA ŽORKO IN MOJCA FOTOČNIK:

- besedilo v tiskani in elektronski obliki istovetno,
- pri raziskovanju uporabljeno gradivo navedeno v seznamu uporabljene literature,
- da je za objavo fotografij v nalogi pridobljeno avtorjevo dovoljenje in je hranjeno v šolskem arhivu,
- da sme Osrednja knjižnica Celje objaviti raziskovalno nalogo v polnem besedilu na knjižničnih portalih z navedbo, da je raziskovalna naloga nastala v okviru projekta Mladi za Celje,
- da je raziskovalno nalogo dovoljeno uporabiti za izobraževalne in raziskovalne namene s povzemanjem misli, idej, konceptov oziroma besedil iz naloge ob upoštevanju avtorstva in korektnem citiranju,
- da smo seznanjeni z razpisni pogoji projekta Mladi za Celje.

Celje, 20.3.2021

žig šole

Podpis mentorja

[Handwritten signature]

Podpis odgovorne osebe

[Handwritten signature]

*

POJASNILO

V skladu z 20. členom Pravilnika raziskovalne dejavnosti »Mladi za Celje« Mestne občine Celje je potrebno podpisano izjavo mentorja (-ice) in odgovorne osebe šole vključiti v izvod za knjižnico, dovoljenje za objavo avtorja (-ice) fotografskega gradiva, katerega ni avtor (-ica) raziskovalne naloge, pa hrani šola v svojem arhivu.